

Издаје суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4 ф., на по године 2 ф., на четврт године 1 ф.

За АУСТРО-УГАРСКУ, БОСНУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на годину 6 ф., на по године 3 ф., на четврт године 1 ф. 50 новч.

За све остале земље годишње 20 фран. у злату, на по године 10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата плаћа се поштанском упутницом непосредно администрацији „Гл. Црног.“ на Цетиње, или отплатити новинама на коју друго пошту; а коме је наручије, може се претплатити код г. *Цара Рајчандовића*, клаж. приг. агента у Котору. Довише ишају уредништву Рукониси се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 3 новчића за први пут, а за сваки даљи пут по 2 новчића.

ПАПОМЕНА.

Многи наши поштовани предбројници остали су нам дужни претплату за прошлу годину и зато се овјем по ново позивају, да изволе свој дуг чим прије измити, а тако исто послати претплату и за ову годину ако желе да им лист ишаје.

АДМИНИСТРАЦИЈА „ГЛ. ЦРНОГОРЦА.“

СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ.

У суботу 10-ог фебруара прослављена је седамдесетогодишњица од рођења највишег борца на уставном пољу за Српство у Аустро-Угарској.

То је др Светозар Милетић, који је својим умом, својим самопожртвовањем и својим српским одушевленим био постао прави вођа оног дијела српског народа, што га је прије двјеста година она страшна олујна дига са историјског средишта народног, од Призрена и Пећи, у границе Аустрије, под заштитом бечкијех Кесара.

Ту је био српски Патријарх са цијетом српског народа, 37.000 породица, што за собом повуче аустријска војска, кад је морала узмичати испред турске. То је била важна чињеница у аустријској источној политици, и за то су је бечки Кесари обаснавали привилегијама, а послје, кад не успјеше, да освоје српске земље, обећањима....

Тако опуше славна Рашка, данашња Стара Србија, да је притисну дивљи Арнаути; али ови Срби у новој својој домовини надокнадише обилато ту велику штету народну. Они ишјесу били попили просјачкијем шпаном у Аустрију; на челу њиховом је био Патријарх, једини остатак од пекадашње српске величине; с њима су били понјели моћи Цара Уроша Немањића и Кнеза Лазара, косовскога мученика; и населише Фрушку Гору српским манастирима; стадоше његовати српску књигу; подигоше огњиште српске просвјете, и у Карловцима основаше нови српски Сијон, гдје се српској гимназији и богословији већ испунило стотина година, да даје српском народу васпитане синове.

Отуда Доситије стаде просвјету ширити, Рајић приповиједат историју, а Мушички шпановачком слатком арфом у срцима српскијема родољубље будити и распаливати.

Кад је Карађорђе у почетку овога вијека развио заставу слободе у Шумадији, карловачки митрополит Стратимировић ишае му помоћи, и позивае руског Цара Александра I, да успостави славено-српско Царство, као јединога свога поузданог савезника.

Оснива се друга српска гимназија у Новоме Саду, Српска Матица, мати свјех словенскијех матица, и мноштво заклада на просвјетне сврхе, и уз Саву Текелију велико коло народнијех добротвора најрјечитије дјелом потврђује одушевленим српско родољубље ове браће наше, са свога праједовскога огњишта у Аустрију пресељене.

Наступа буна мађарска противу Хазбуршке куће, и Срби Патријархом Рајачићем на челу војују листом противу бунтовника, који су пријетили и и српској народности, и ту стијечу нове заслуге пред Кесаром.

Чињаше се да је дошао час, кад ће се испунити ова обећања стара, којима су се питале наде ове браће наше — да ће добити своју самосталну војводину у границама Српје, Баната и Бачке. Али их ова нада превари; што више били су ови вјерни Срби напуштени превласти пекадашњих бунтовника!

И тада се појављује Милетић на челу Срба угарскијех и ступа у борбу, рјеткијем самопожртвовањем, апостолскијем одушевленим, пророчком вјером у будућност, и по саборима и у журналистички, заносном ријечи и оштријем пером заузима се, да извојује Србима у Угарској услове боље будућности, или бар опстанка.

Али у исто доба не диже ока ни са Црне Горе и Србије, и са свијем одушевленим ватренога српскога патријоте и у италији и нештанском сабору, са својом десном руком дрм Политом Десанчићем, војује за велику мисо српску, и његов се глас разлијегао по свој образованој Јевропи.

У тијем гигантскијем напорима његов дух се није никад умарао, па је имао снаге да развија и противу превласти мађарске у Хрватској, што му први пут отвори врата вацке тамнице, гдје проведе годину дана.

Други пут је био осуђен као великајник на пет година тамнице, кад је Црна Гора и Србија ступила у онај велики рат, од које казне, на молбу народнијех заступника у карловачком сабору, пар му опрости годину и по.

С једне стране патње тамнице, с друге стране све више знаестности, што су се појављивале противу Срба у Угарској, и особито неуспјех српске мисли у потогњем великом нашем рату, оборилише овога дива; али је његов велики дух клонуо тек кад му се ум помрачио....

По опоме што смо навине изложили Милетић је плод мисли и тежња двјестогодишњијех његовијех предака, у коме су биле наше највјернијег преставника, тумача и поборника; и он је у исто доба данас жалосна слика стања, у коме се налази она одијелена грана великога српскога стабла....

Срби су у Угарској били јак културан елемент; у њиховијем рукама

била је трговина, занатлијство, снајлуци; а данас су богати само оставицима њиховијех предака, а економно и бројно на очи нам либају. Ето прије двадесет година Нови Сад је био у српским рукама, и Милетић у њему господар; а данас?...

Они су прије били сложни и сви заједнички радили за свој опстанак; а данас?....

Једина је нада, што још преостаје, у свијест оне развијене интелигенције, која може, да је тргне, да све своје спле окупи око своје јерархије у једно братско коло, да спасавају што се још може снасти, чим бише најдостојније прославили седамдесетогодишњицу свога великог изнемоглог вође, чим бише утјенили блажене сјени великијех својих предака, чим бише обрадовали напуштено праједовско им огњиште.

ДОПИСИ.

Годиње, 6 фебруара. — (Г. Капетан Павић Перацић.) — У пеђељу вече 28 јануара у 8 часова испустио је своју јуначку и поштenu црногорску душу после турског полагадишњег боловања, скоро пензионирани капетан бољевићког племена Павић Перацић, стар седамдесет година. Глас о његовој смрти разишо се на далеко, до дигре и до Његова Височанства Господара, који је на брзојавно извјешће о смрти покојниковој благоизволио одвратити преко дежурнога ађутанта да: „јакко жали свога старог слугу доброга капетана Павића.“

Будући још млад момак и од врло сиромашних родитеља, али само ради личних извјешних врлина, покојник је био изабран у оној првој партији перјаника витешког Књаза Данила покојног црногорског Господара. А способности тих перјаника и њихова улога у извајању реформа младога Књаза у обновљеној књажевини, коју је сам текишто засновао, — познате су Црногорцима. Павић је у тој партији био један од љубимаца покојног Књаза. Не мању љубав, а још више уважење, стекао је он и код данашњег српског владајућег Господара Књаза Николе I-вог, који је Павића најрије примио као перјаника, па као кабадајију, па најпосле поставио га за капетана бољевићког племена, на мјесто ондашњег капетана војводе Пламенца данашњег војеног министра. У капетанском чину Павић је био све до скорог дјествујући. Назад три године усљед старости и немоћи капетан Павић буде пензионирани. Али је њега Господар једнако пазео, као „доброга старог слугу капетана“, који му је био одиста мисо и заслужено, те га је поврх чинова и плате био наградио неколиким одличним орденима међу које је била Обилићева медаља. Ради личног јунаштва и благородног опхођења, Павић је био љубљен и поштован од Црногораца свуда и свагда, као иједан званичник његов друг.

Погреб му је био 30 јануара. На покајање слега се народ, не само нашег бољевићког племена, него и племена црмичкијех и краинских од Шестана до Крсаца Утришкога. А и од других нахија био је голем народ: од Цеклина, Зете, Ријеке, Подгорнице и чак из Улицја је било новајница, ње се само јавило његовим пријатељима. Кажу, да их је било 1.300 душа свега. Из свију тих мјеста дошли су с народом и најотмијенији званичници, међу којима је био и госп. Сердар Раде Пламенац који је из крај Господара похитао к кући покојниковој, тек што је брзојавно извјештен, и ту је ноћно. Његово присуство много је помогло, да ова жалосна церемонија буде величанственија. Свештеника био је велики број при ошјелу.

Покојника су спуштали у гроб баталеоми поткомандир Васо Бокан и артељеријски командир Јован Пламенац, племенски капетан Мило Радов Вујовић и варошки кап. Милан Поповић, уз првиомоћ командира

горњег батале. и Марка Вукановића и краин. коман. Милоша Лекића, пензион. капетана грађан. И. Ж. Кнежевића и др. Личност покојникова окарактерисана је одчести у надгробној бесједи, коју је изговорио његов једносељанин и лични му познаник, и која гласи:

Тужни зборе и поштована Господо!

Дозволите ми, да се овоме покојнику одужим бар с неколике ријечи:

Павићу!

Пријед но те сакрије од нас тај мрачан гроб, дуже ме Годињани да ти од стране свију нас речем посљедње христјанско, „с Богом и опрости“; јошг више дуже ме, да ти речем: „велика ти фала“ као Годињанину јунаку и поштењаку. Јер од кад си као момак приватно јуначко оружје, признају ти, да си њиме свагда и свуда јуначки послужио отачбини и Господару нашем.

Твоје момачко доба у много је затекло оно турско и несреће вријеме, кад Годиње бијаше крајња граница Црногорска и кад чести бијаху окршаји крвави са родном и најближом браћом изгубљеном, коју су зла судбина и зли духови отргли од јединства вјере с нама и учинили их, па несрећу српског братства, крвожедно наше злотворе, каквијех не би могли срести код туђина. — За то су и Годињани, као и други Црногорски пограничари, морали сваки час бити готови с оружјем у рукама и чекати баш са ових наших брдашца поклич: „ко је витез“.

Ти си, Павићу, међу прве наше витезове одзивао се томо покличу, и витешки врвао си, да се нападачи повраћају застиђени од нашег села. Тако су врени Годињани изарапа почели назирати у тебе правота узданога друга-јунака.

Кад су ови Годињани и Вољевићи у засебној чети осветници или удружени са Цеклинским чегама, пружали се по Скадарској краини и у предграђу Скадра, ти си се, Павићу, и тамо показивао храбар и поуздан четник јунак. И у оно преесудне за нас дане, кад је (године 1853.) војска Омер пашина околила село Годиње са свих страна и држала га у тијесној опсади за осам пеђеља, тукући га из пушка и топова. — ти си, Павићу, и тада био у прво јунаке, који учинише: да Годиње издржи опсаду, да пецка помоћ од Црмиче и др. нахија, да се кроз непријатељске редове отвори пут црмичкијим јунацима — особито Дуниљанима и Брчељанима — да у Годиње уђу. — Ти и твоји врени другови учинише први корак при кршењу опсаде и у срећном побједоносном нападу на непријатеља, ти и твоји врени другови учинише, да Годиње стече нам у нахији својој и даље, и да се онако одужи Црногорству, Српству и крсту; а уједно да стече особиту љубав и благовољење покојног Господара — витешког Књаза Данила I-вог, који је одма иза оне побједне посјетно Годиње и милоствиво захвално вреним му јунацима, и од радости, готов је био поиграти с њима у колу на оно гувно (Лековића). —

Поред јунаштва, тебе је, Павићу, красило и благородно опхођење с друговима и недруговима.

Дознавши витешки Књаз Данило за твоје момачке врлине, изабрате и узе у своје прве перјанике. — Ми знамо, да је то била велика почасти ази и трудан позив ући у онакој изабраној дружини, која је имала олако озбиљне задатке у земљи. Али ти си се, Павићу, и ту знао наћи и змогао си показати се изабрани међу изабранима, као што ти и данас то признају твоји тадашњи стари другови, који те чисте именом човека и јунака, кад гођ се тебе присјете.

Не мањи био си и посље тога. У оној крвавој људској сјечи и славној побједи у Крињачкој Луки (1862 г.), био си прави друг оних јунацима, који највише учинише, да се са том битком освјетли образ Црмиче пред Црном Гором и да слава црногорског јунаштва изнова прогнати по свијету. Уз јунаштво истом је красило те и благородно понашање. Дознавши за те твоје врлине данашњи наш србновладајући Господар — витешки и мудри Књаз Никола I-ви, поставите за капетана Бољевићког племена, по мјесто ондашњег капетана а данашњег војеног министра војводе Ил. Пламенца. Тај си чин држао скоро тридесет година на задовољство Господару,

похваљен међу најотмјенијим својим друговима и знацима, и на понос нашег села и племена. С тога те штедри и правични Господар милостиво пазио све ево до гроба твога: окитио ти храбра прса многим отличним орденима, а платама те називо и онда, кад је старост и немоћ развоила те од дјелствујуће службе.

Капетане Павићу! Годињани су ти особито благодари за то, што си, поред угађања Господару, знао угодити и Црногорцима, да, скоро свуда, спомињу име твоје са завидним похвалама, што чини част и имену села нашег. — За то, да смрт прима молбе или мита, ми би је молили и скупо митали, да те још остави међу нама. Јер, узимајући ти тебе, она ломи десно крило нашем селу: оставља га без доброга главару и храброга јунака; оставља га без савјетника и подржаоца слоге сеоцке; оставља га без примјерног радника, који је знао и могао борити се са тежкоћама сељског живљења; оставља сеоцке сираке и сиромаше, без пажљиве помоћи и заштите, у чему си ти био за примјер другим сељацима; оставља сеоцку нашу цркву без једнога члана који је њу редовно похођао и повиновао се њеним одредбама.

Но пошто је смрт неуомљива и неумитна; пошто се не обзире на нас, ни ти на вруће жеље прам тебе оволике господе, јунака и јунакиња, који су с многи сурања и у великом броју похитали, да те до гроба допрате, то не остаје нам друго, но рећи ти: „С Богом и опрости“. Путај к вјечном дому под сјен покој, витешког Ђаза Данила I, у колу врених ти Црногорских другова. И кажи им: да је генији Ђаза пријео на Његова Прејемника личног Ђаза Николу I-ог, који је знао осажити нас с брачком слогом и сновном послушношћу, те је снама, уз Божију помоћ смогао знатно разширити границе Црне Горе и умним радом украсити јој горди етае, — да је данас много виша и љешна но је пријед била; а твоим вреним друговима кажи, да смо и ми отлучни давати живото за опстанак и благо домова, а само молимо Бога, да јој не закрати и у будуће синова вриједних, као што бијаше ти, к. Павићу!

Књижевност, умјетност и просвјета.

(У Сарајеву) је прослављена десетогодишњица књижевног листа „Босанске Виле“, која је у 2-ом свом броју допијела следеће радове посвећене истој прослави:

Сликe: Божидар Никитић, Никола Шумоња и Стево Калуђерчић. — Пјесме: „Босанској Вили“, од А. Шантића. — По здрав, од Катарине. — „Босанској Вили“ на слави, од Вида Вулетина Вукосавовића. — „Босанској Вили“ од Дим. Глигорића. — „Босанска Вила“, (акростио) од Авантина. — Вилино коко, од Мих. Милановића. — Приповјетке: Струк невена „Босанска Вила“ на славу, од Александра Сандића. — „Босанска Вила“ пртица од Н. Т. К. — Поука: у славу „Босанске Виле“, говор Стеве Калуђерчића. — Први покретачи и уредници „Босанске Виле“. — Телеграфско и писмено честитке. —

„Босанска Вила“ излази у Сарајеву два пута мјесечно сваког 15 и 30. Цијена је за све крајеве по годину 4. фор., на по године 2 фор. Таџи добијају лист за 3 ф. Преплата и рукописи шаљу се на уредништво.

„Босанска Вила“ све се више шири по свијем српским крајевима, и заслужује, да је свака српска кућа жељно дочекује.

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.“

ЗНАЧАЈ РУСКОГА ПОХОДА ГОДИНЕ 1849 КРОЗ АУСТРО-УГАРСКЕ НАРОДЕ.

(Пише А. С. Будиловић у „Руској Бесједи.“ Превод по „Виделу.“)

(Настава к.)

Неблагодарност је неспорни факат у односу Аустрије према Русији како у доба кампање, тако и после ње. Кнез Паскијевић не једном имао је узрока да се жали, како аустријско интенданство, и генералштаб нијесу одржавали услове заједничке војне операције. Управо због тога су се и десиле неке недаће руским заповједницима, на име то, што је војска Гергејева прошла кроз руску оперативну линију, услед чега се рат продужио скоро још мјесец дана и свршио се је предајом те војске не под Вацом, но под Вилагошем. После ове пре даје оружја кад су се и друга одјелења побуњеника продавала поглавиту руској војсци, у објави генерала Хајнда (од 18 октобра) о уништењу побуне, у поздраву аустријске војске приликом овога витештва у име генерала Радецкого (21 окт.), на посљетку у манифесту цара Франца Јосифа (23 августа), изненађујемо се потпуним ћутањем заслуга руске војске у овој акцији, што се, на сваки начин, није случајно десило. Нешто доцније, кад је

(Посвећење двају епископа.) „Цариградски Гласник“ пише:

У четвртак, на Св. Григорија Бого- слова, дана 25. мјесеца јануара, ове — 1896 — године, у овдашњој патријаршијској цркви на Фењери, у храму Св. Георгија побједоносца, посвећен је г. Дионисије Петровић, архимандрит и досадањи прото- сивјел епископске јерархије, за архиепископа пећког и митрополита рашко-призренског и скендеријског.

Обред посвећења извршила је Нег. Светост Архиепископ Цариградски и Патријарх Васељенски Госп. Антим Седми, уз учешће чланова Св. Синода Васељенске Цркве, Њихових Високопреосвештенстава: г. Филотија, митрополита Никомијиде; г. Јероњима, митроп. Никеје; г. Натанајила, митроп. Брусе; г. Стевана, митроп. Фила- делфије; г. Атанасија, митроп. Лимваса; г. Висаријона, митроп. Драча; г. Доротија, митроп. Герата; г. Никодима, митрополита Еласоне; г. Софронија, митроп. Косова и Карната; г. Василија, митроп. Литичког. Осим тога чиновјелетовали су госп. Константин, велики архијакон, г. Макарије лични јакон Његове Светости, са још два друга јакона и вел. архимандрит Јеротије; из почасту служили су г. Нићифор Перић, сивјел и свештеник овдашње епископске насеобине; г. прота Василије Церовић, изаславик вароши Сјенице и околине, и г. прота Вукола Поповић, изаславик вароши Пријепоља и околине; они су чиновјелетовали по изричној жељи Његове Светости и при возлагама служили су се старословенским језиком.

Хиротонисање, које је било, као што је ред црквени и канонски, пред апостолом, извршено је на тако свечан начин, како се не памти овдје. Овакве свечаности виђају се само кад се хиротониса Патријарх. ца и онда чини изузетак то, што литургијом не руководи Патријарх, но његов заступник. Ово је међу тим било без икаквог изнимка свечано и, као што смо и пропши пут казали, јединствено.

Кад је г. Дионисије прочитао молитву испред посвећења, у цркви је владала дубока тишина, а за тим је настало „љуб- зашније“ (љубљење), које је дуже трајало. Но још већа је узбуђеност владала, кад је настало облачење новог митропо- лита, које је текло доста хитно, али је свима нама, сународницима новог архи- настира, којих нас је било врло много у цркви, изгледало споро; чинио нам се далак и предалека тренутак, кад ћемо га видјети у архиепископској одеждама. И тај час дође. Кад би отијевано и посљедње „аксиос“ и указа нам се достојанствено етае новог архиепископа, у пуном орнату, многи од нас закљонили руком очи, очи пуно суза, топлих суза радости, радости искрене и топле, која ће остати, ако Бог Свемогући да, поменућена, на добро и срећу народа, а на служби воље Њ. Ц. В. Султана.

Дале служба је текла свјим, али торжанственим током. Ма да је дуго трајала, ипак нико од нас није ни осјетио ту дужину чим би уследили онај сјајан низ архијереја, а међу њима најљепшу слику у лицу г. Дионисија.

На свршетку службе Нег. Светост благословила је народ и пошто се отијева- ло „Тон Десноти“, јакони су извели из олтару Његово Високопреосвештенство г. Дионисија, који је етао испред иконе Спаситеља. Његова Светост Васељенски Патријарх етао је на двери, са најскупо- цијенијом митром, која постоји у ризници Васељенске Патријаршије, на глави и великим жезлом у руци. Благословио је новог

отпочела источна војна, тај исти Шварцен- берг, који је у марту 1849 покорно молио Паскијевића да помогне одбранити Беч од мађарских бунтовника са непристојном самохвалом „завидно је свијет аустријском неблагодарношћу,“ када је врло двосмислено приступио „савезницима,“ у борби против изабавиоца Аустрије, цара Николе.

Но да ли је могао тај племенити цар да рачуна на благодарност у политици, која се, као што се зна, управља по инте- ресима а не по осјећању? Руски поход до Париза за одбрану „Јевропе од тирана“ није изазвао особиту благодарност у срцима Њемаца и Галијана, Шпањолаца и Инглеца, на рачун који су руски војници дали своју крв под Липском и на Ватерлогу. На још и еродне нам државе но крви и духу и пр. Србија, Румунија, Грчка, Бугарска не једном заборавиле су према Русији благо- дарност, кад је она долазила до правне или привидне колизије са тако званим „народ- ним аспирацијама“ тих земаља. Тако је и Њемачка осам година после Седана заборавила историјски телеграм Виљема I. Александру II. о вјечној захвалности. Ни садашња Италија не сјећа се француске крви проливане под Магентом и Салте- рином за ослобођење и уједињење Италијана.

Цар Никола I. неопорно се огрије- шио године 1849. о интересе Русије и Словенства. Положај аустро угарских Сло- вена, међу њима и Црвеноруса галичких, тако блиских нам по крви и духу; ако и није постао у почетку гори, није остао

архијереја и онда је настао највечанији урентуак.

Његова Светост скинула је са своје главе митру и, читајући дотичну молитву, ставила је на главу г. Дионисију; за тим му је пружила жезал, рекавши од прилике: да му даје тај пастирски символ, око кога ће он сакупљати своју христољубиву па- ству и који ће му послужити да њим утјера у етадо ону душу, која, да Бог сачува, залута и одвоји се од етада. Пошто га је целивао, дао је знак јаконима, да га уведу у патријаршијско престо. Свечаним ходом Његово Високопреосвештенство попело се на патријаршијско престо, на коме је сједио Св. Јован Златоусти, Архиепископ Цариградски, и са те висине трикиријама је благословио народ, а пјевао се „Тон Десноти.“ Тај тренутак свакога је потре- сао, а не само нас, који од силног узбу- ђења у мало нијесмо понатали на кољена; у души пак молили смо се Богу, да га Свевишњи поживи на многоја љета.

Унечатак је био изванредан, јер је и изглед био необичан. Она висина патријаршког престола, а на њој се исправио висок као бор, у пуној мушкој снази, млад човек, коме је намијењено да буде бодри хранитељ интереса Свете Саборне и Апостолске Васељен. Цркве и потпора народне просвјете, коју наш преузвишени Господар Њ. Ц. В. Султан толико воли и помаже. Нама се у души топло извијала хвала Господу Богу, гледајући овај ријетки и свечани приказ, који тако силно потреса срце.

Са истога патријаршког пријестола нови архијереј раздавао је народу нафору и своје благослове.

Црква је била пуна народа, а нарочито Срба.

Господин Дионисије рођен је 1858 г. у Босанској Градишци, бањаучког окру- жија, од добрих и побожних родитеља Остоје и Марије; на крштењу дато му је једино име Дамјан.

Његов отац, Остоја, био је по зани- мању пушкар и у своје вријеме један од најбољих мајстора тога заната у цијелој Босанској Крајини; он је прерано умр'о у Драгљским лужинама, оставивши после себе нејаког јединца Дамјана и једну кћер, старију од сина. Мати му је била врло добра и даровита жена, и при том отлична Српкиња.

Послије очеве смрти добра мајка трудила се свима силама, да свог јединца одјегује, васпита и школује и то у духу побожности, те, по њеној топлој жељи, да буде од користи своме роду и светој пра- вославној цркви, по свршетку основне школе у Босанској Градишци и богословије у Биограду, Дамјан је ступио у монашки чин на само Сретенски Господње г. 1878 и примио је име Дионисије, а те исте г. 17 и 18 децембра рукоположен је за јеро- јакона и за јеромонаха у саборној цркви у Биограду. За тим је отишао у Босанску Градишку, гдје је служио вјерно и на ко- ришт свога рода и свега цркве, као надзорник босанско градинског протопреосвеште- рата, и остао све до 1885 године. За његов савјестан рад, ревносту службу, добро владање и достојно понашање ондашњи митрополит добро-босански г. Саво Коса- новић произвео га је 15 августа 1883 г. при свечаној служби, за протосињела, а 1884 год. одликовао га је напним крстом. За тим је три године служио као придворни протосињел при зворничкој митрополији.

Године 1886 снашла га је велика жалост: његова предобра мати испустила је своју племениту душу.

Оставши тако самац, а жедан наука, као год оно један што трчи да тражи

бољи; бар то побољшање није ничим осигу- рано, тако да се од шесетих година омет погоршало и од тога тренутка већина ових Словена, или скоро сви осим Пољака и нешто Хрвата, јесу горе потлачени, но прије 1849. Али узрок тога погоршања је, по нашем уверењу, не војна но мир који је закључен, управо мира није ни било, никаквога осигурања договором тих сло- венских и румунских народа, за која је Русија војевала — у знаменитој 1849, — можда не сасвим свијесно по полуинстинк- тивно. Одводећи своју војску из Угарске, Русија се није осигурала никаквим гаран- цијама према понављају тих породака или непоредака, који су изазвали и мађарску револуцију и румунску и словенску контрареволуцију, тражећи и војно мије- шање Русије и толико крвавих жртава. Кад Русија не би учинила ту погрешку и осигурала се по свршетку војне каквим материјалним гаранцијама против пона- вљања немира у сусједним аустријским земаљама, и пр. таквим каквима се је осигурала сама Аустрија у Босни и Инглеца у Египту, онда у шестим годинама и доцније не би се могли понављати у Угарској и Јердељу, Хрватској и Славонији, у Чешкој и на Морави, у Галицији и Буковини ти исти немири народа и пољско- мађарски терор, који су произвели рево- луцију 1848 и изазвали мијешање Русије 1849 године.

Што се тиче трећег навода о неко- рисности, шта више штети рускога мије-

извор да загаси своју жељ, Дионисије по- тражио је просветни източник и та га је жеља довела из Босне оваје, гдје је 1889. год. ступио у духовну академију и патријаршијско семинарију на Хааки. Ту је учио богословске науке и јелински и новогрчки језик и том приликом показао се тако, да га је бив. Васељенски Патријарх, Њ. С. госп. Пеопит VIII. предложио Св. Синоду за протосињела епископске јерархије, који је предлог уважен, и Њ. Светост, са нарочитом својом грамотом, упутила га је у Скопље. Тамо се опет показао ревностан сарадник митрополиту скопском, те га је овај пролећ године 19 октобра произвео у чин јерархијског архимандрита.

Карловачки „Српски Синод“ доноси: Посвећење новонабраног и највише потврђенога епископа будимског извршено је на дан св. Три Јерарха.

У очи дана посвећења извршен је први дво-чина изабраниј вџ Епископа, који се зове: нареченије.

Његова Светост преузвишени госп. патријарх Георгије, високопреосвештена г. Епископи Мирон и Герман допращају се са новонабраним епископом од свештенства у 3 етаа после подне у саборну цркву, у којој је био спреман испред амвона ето. Његова Светост, благословиши при- сутне вјерне, заузела је мјесто у своме престола, а високопреосв. г. г. епископи у десној пјевници. Архимандрит Митрофан Шевич одслужио је мало вечерње по црквеном прописима који за овакав случај нарочито постоје.

После овога вечерња посадише се присутни чланови св. архијерејског Синода за ето, а архијакон Димитрије Бранковић објави архимандриту Јермеји, да га је св. архијерејски Синод изабрао за епископа будимског, а Његово Величанство премилоствито цар и краљ наш Франц Јосиф I. да је тај избор благоизвољно најмилиштиније одобрити, на што је архимандрит Јермеја изјавио да се усљед тога преви- шње одобреног избора прима намјењене му дијецезе. После те изјаве, сједи и архи- мандрит Јермеја међу св. Архијереје за ето дјелачи с њима хљеб и залажући га вином, док су архијакон Димитрије Бран- ковић и протојакон Георгије Марјановић изговарали с амвона највишење мно- гољетије Његовом Величанству, Његовој Светости, присутним Архијерејима и ново- изабраном Епископу. Многољетија праћена су са пјевањем многоја љета. По сврше- ном многољетију благословила је Његова Светост присутне вјерне и уз појање „ис- полагаи деснота,“ отираћена је са Архијерејима и нареченим епископом у патријаршке дворе.

У вече, истога дана, наречени епи- скоп уз асистенцију свештенства будимске дијецезе: г. г. протојереја и пароха пе- штањског Симеона Костича, пароха сеита- ндријског Корнелија Чушћа, помашког Георгија Голуба и кишфалушког Стефана Михаљича, те архијакон Димитрија Бран- ковића и протојакон Георгија Летија, одслужило је свечано бденије.

На дан посвећења у 1/2 10 дошла је Његова Светост са Епископима и нарече- ним епископом, праћени свештенством у саборну цркву, која је била већ пуна побож- ног и радознаог свијета, међу којим видјесмо: руског проту г. Кардашевића, г. Др. Милана Јовановића Вагута и изасла- шке барањске.

Његову Светост облачише свештени- ци на амвону, а високопреосвештене Епи- скопе Мирона и Германа у св. олтару.

У потпуном одјеланију сједају св. патријарх Георгије на амвону, а високопре- освештени Епископи с једне и друге стране

шања, тога тренутка ни Палацки, ни Јела- чић још не би примили за своју девицу: „Кад Аустрије не би било ваљало би је створити,“ која се (девица) извадила из тога, што је Русија снажна, а аустро- угарски народи слаби. Доиста, ако raison d'etre Аустрије не лежи у њој самој, но изван ње, ређимо у снази Русије а слабости Њемачке, у опште у околностима политичке равнотеже народа и држава Јевропе, — онда би из тога излазило да Аустрија постаје непотребна ако се изми- јене ти услови, и пр. ослабењем Русије париским миром, или оснажењем Њемачке прашким и франкоаустријским миром. За Шварценберга и Хајнауа, Голуховског и Бајета, Андрашија и Твоа доиста не би било угодно Русији 1849. упронастији 10 — 15.000 својих војника и сто милиона рубаља. Не би било угодно тим више што не само Дејакова но и Кошутова Угар- ска ваекреле су послје тога у новој сили, стекавши у аустријским Њемцима и пољ- ским племићима, па и у династији Хабс- бурговој моћник савезника за подмијавље Русији и њеним најближим једновјерци- ма и суилеменицима у Цис и Транс- Лајтанији.

Али с друге стране, може ли се твр- дити, да би у случају распада Аустрије године 1849 положио и Русије и тих неких савезника био одиста бољи него сада?

Тешко. Познато је да при ријешавању овога питања треба узети у обзир не ове политичке комбинације које би настале по

Његовој Светости до амвона на приу-
товљене им насловаче. Администратор про-
топрезвитерата карловачког протојереј Ва-
силије Константиновић за десницу, а архи-
ђакон Димитрије за лијевицу павде наре-
ченог епископа Јеремију из св. олтара и
заустану да на простром пред амвоном
на платну нарицаном орду. Отпоче прои-
сани чин са питањима Његове Светости
према изабранику, а у одговорима, на иста
изабраник изјављује да моли епископску
хиртонију, а примљен, благословом Њего-
ве Светости на ишту, и на позив Његове
Светости, чита изабраник, по њему потпи-
сану, своју вјероисповјест и заклетву, коју
онда предаде у руке Његовој Светости,
љубећи св. деснице Његовој Светости и
Епископима.

Изабраника одводе пред иконостасни
лик Спаситељев, пред којим побожно и у
молитви стоји на нарицаном орду до пред
читање апостола, и св. архијерејска литур-
гија онда отпочиње.

Од свештенства судјелују при богу
служењу св. литургије, архимандрити:
Анатолије Јанковић ковиљски, Гаврило Зме-
ановић крушедолски, патријаршки манда-
тар иршачки, те Митрофан Шевић хошов-
ски и управитељ монашке школе; свеште-
ници из будимске дијецезе, за тим прото-
јереј Василије Константиновић и прото-
иерей Лукијан Богдановић, те архиђакон
Димитрије Бранковић, протођакон Георгије
Летић и Георгије Марјановић, ђакон и
катихета карловачке гимназије Иван Ма-
ширевић и ђакон крушедолски.

Посље огнијевањог „елици“ приведоше
протојереј Констановић и архиђакон Дими-
трије изабраника на царске двери у св.
олтар, гдје га прихватише за десницу
високопреосв. епископ Мирон, а за лијевицу
високопреосв. епископ Герман и три
пут га, уз вршење свију проиша, обве-
доше око часне трпезе.

Изабраник три пут дубоко метанише
пред часном трпезом, клекне пред ову и
метне своје руке на њу. Његова Светост
и високопреосв. епископи полагају своје
архијерејске деснице на главу изабраника,
а на своје деснице полагају отворено Јеван-
ђеље. Његова Светост чита јавно молитву,
којом призива и моли силазак благодати
св. Духа на изабраника. За тим тајно
чита са епископима приписане молитве у
исту циљ.

Његова Светост благосиља часним
крстом над главом изабраника. Изабраник се
подиже и Његова Светост му скида архи-
мандритски крст са црвеном врцом, те
меће на изабраника омофор и поврх овога
епископски крст са зеленом врцом, а онда
архијерејску митру на главу, изговарајући
при давању и метању, на изабраника, сва-
ког тога знака симбола архијерејског сана,
ријечи: „достоини“ и „аксиос“ које народ
прихваћа и пјевањем потврђује.

Тако посвећеног и инсигнијама епи-
скопског сана украшеног Епископа Јеремију
изводи Његова Светост на царске двери
и приказује га присутном народу, којем
се новопосвећени Епископ у три маха, у
име захвалности, поклања. За тим се Ње-
гова Светост са новопосвећеним Епископом
три пут љуби на царским дверима, пред
народом, а остали епископи у св. олтару
у знаг од садањег братства духовног.

Новопосвећени епископ стаје уз часну
трпезу и учествује сад као епископ у
служењу св. литургије.

По свршеној литургији сијода Његова
Светост на амвон, а епископи уз амвон с
десна и с лијева. Пред њих ступа новопо-
свећени Епископ Јеремије са крстом у
у љевници, а са жезлом архијерејским у

руском походу 1849 и у великој мјери
управо зависне од њега, него оне, које
би судећи по историјској вјероватности по-
никле у Јеврони у случају распадања га-
дашње Аустрије. Као земља разнороднога
становиштва, немајући чврсте основе, Ау-
стрија би се распала на народности, према
томе, колико су оне сродне сусједним гру-
пама на уз то и нагињу њима. Међу овим
народима Талијани ни најмање не би хтје-
ли да буду сирочени у свом природном
припадању Италији, било у облику репу-
блике, с паном на челу, или монархије еје-
дињене са Савојским домом, као што се
дошњје и десило радovima Кавура и Ви-
ктора Емануела. Аустријски Њемци и тада,
као и после пагњала су Њемачкој једин-
републикој, други монархијској Њемачкој
са пруским краљем на челу; 28 марта 1849
Фридрих Вилем IV. био је изабран у Фран-
кфурту на сабору за ъемачкога цара; али
се ње могао примити тога достојанства
због протеста аустријског, а управо за то,
што то цару Николау I. није било по вољи.
Таквим начинном при распадању Аустрије
године 1849 народно-политичко јединство
као Италије тако и Њемачко, тако би
јако промијенило међународне односе у
Јеврони, и то не у корист Русије. То би
се десило у Италији 10, а у Њемачкој 20
година прије и много потпуније, но што
видимо сада, када је Аустрија земљиште
придензизма — на југу талијанскога, на
сјеверу ъемачкога. Но још више тегобе
настало би за руску спољашњу и унутра

десници, и говори свој први архијерејски
говор.

Од овога говора доносимо следећи
свршетак:

Благодарим и теби благочестиви и
премили роде мој еписки који си дошао
данас у овај свети храм Божији да при-
паднеш са мном заједно Богу на молитву;
— дошао да подијелиш са мном данашњу
радост моју и који си само из љубави
према мени превидио и старост и немоћ
моју, на си по доброту срца свога радосно
узвицио „достојни“!

Хвала ти мили роде мој на овој
твојој љубави и наклоности према мени!
Теби, твој живот и напредку твојем који
се црквом и школом твојом постизава, на
овоме свијету, и вјечном спасенију тво-
ме на оном свијету, биле су и до сада
посвећене смирене молитве моје, учитељ-
ски и свештенички рад мој.

Теби православни еписки роде мој
посветићу ја, и као Епископ твоје свете
цркве, сву снагу своју и од сада вољно и
одушевљено. Чуваћу те као зеницу ока
свога од сваке навале и напасти, а у
свакоме, на и у закључку епархије своје.

Тврдо уздаће наше у Бога који нас
је у о овоме завичају сачувао; успомена
на славу проишле нашу, која нас је до
данас у нашој епиској православној свијести
снажила, биће нам и до сада оружје, којим
ћемо у братској љубави и лијепој слози
уједињени бранити аманете св. Саве и
утврдити бедеме овоме народно-црквеном
граду, да у њему свим срцем и свом душом
својом и од сада служимо своме Богу и
Краљу, домовни и епископскоме роду својем.

Тебе мили роде мој еписки, потра-
жићу ја и од сада као Епископ твој у
твојим светим храмовима у твојим народним
школама и просвећеним заводима твојима,
у маленим колебама и крвним домовима
твојима: да дијелим с тобом и добро и зло,
и бригу и радост твоју; да те научим,
утјешим и да ти помогнем из све снаге
своје.

За тебе, мили роде еписки, молим
се ја Богу да ти Бог испосиље духа раз-
ума, духа премудрости, духа страха
божјег, духа братске слоге и споразума,
— те да сви, који смо слатким мајкем
еписке мајке одојени и православном вјером
озарени, возљубим друг друг да једино-
мисаљемъ неговњма: Отца Сына и Свјатаг
Духа Амин!

Посље говора благословила је Његова
Светост присутне и са високопреосвеш-
теним Епископима отпращена је у патри-
јаршине дворе.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

УСТАВ

КЊАЗ. ЦРНОГ. ПОВЛАШКЕНОГ ПАРОВРОДСКОГ
ДРУШТВА.

(Наставак.)

III. О д е с е к .

Права и дужности акционара.

Чл. 15.

Сваки акционар има право:

а) присуствовати на главној ску-
пштини и учествовати у вршењу дру-
штвенијех права, ако му посебна одређења
овога устава у томе на путу не стоје;
б) прегледати друштвене књиге, али
само у друштвеној Управи и у вријеме,
које ће бити за то одређено.

шњу политику, при распадању Аустрије
1849, несумњивим постанком двију рево-
луционих република, мађарске и колеке,
од којих прва постала би онај неприја-
тељ за народно развиће не само Словака,
угарских Руса, Срба, Хрвата, Румуна, но
и сви балканских Словена; друга би онај
створила за себе у Галицији револуциону
средину за обновљење „Rzeczpospolitej“
како се говори „од мора до мора.“ Истина
остваране Копутовог програма о дунавско
балканској федерацији с Мађарима на челу,
сукобило би се са толиким природним сме-
тљама, као и обновљење пољске републи-
ке у њеним историјским границама. Можда
на крају крајева да ни Мађари, ни Пољаци
не би могли изаћи на крај са таквим сме-
тљама, какве би без сумње могле настати
за њих у отиру покорених народа, тим
више, што би се они у том справом осло-
нили на Русију. Осим свега тога осипање
на граници Русије двију република, које
би за дуго биле средишта за све револу-
ционе елементе Јевроне, створило би за
Русију безбројне тегобе, које би за неко-
лике десетине година парализовале њене
успјехе на међународном пољу.

(Наставиће се.)

Чл. 16.

Акционар има право гласа у друш-
твенијема скупштинама по овим степе-
нима:

I-ви степен акционар који има од 1 до
5 акција има право на 1 глас;

II-ти степен акционар који има од 5 до
10 акција има право на 2 гласа;

III-ти степен акционар који има од 10
до 15 акција има право на три гласа;

IV-ти степен акционар који има од 15
до 20 акција има право на 4 гласа;

V-ти степен акционар који има од 20 до
25 акција има право на 5 гласова;

VI-ти степен акционар који има од 25 до
30 акција има право на 6 акција;

VII-ми степен акционар који има од 30
до 35 акција има право на 7 гласова;

VIII-ми степен акционар који има од 35
до 40 акција има право на 8 гласова;

IX-ти степен акционар који има од 40
до 45 акција има право на 9 гласова;

X-ти степен акционар који има од 45 до
50 акција има право на 10 гласова.

Право на више од 10 гласова не може
имати акционар ма колико акција имао.

Чл. 17.

Право гласања могу лично вршити
само акционари који су пунолетни.

Женскиње, друштва и отсутни, могу
бити заступљени са пуномоћницима, али
пуномоћник, који и сам мора бити акцио-
нар, не може више од два акционара по
пуномоћију заступати.

Малољетне и под старатељством сто-
јеће особе, заступају њихови старатељи
и ако нијесу акционари.

IV. О д е с е к .

Друштвена скупштина.

Чл. 18.

Скупштину друштвену саставља збор
друштвенијех акционара.

Чл. 19.

Скупштине су редовне или ванредне.
Редовна скупштина држи се сваке године
један пут и то у мјесецу Јануару, а ван-
редне кад год потреба друштва захтије-
вала буде.

Чл. 20.

Редовну скупштину сазива Управи-
тељ друштва писмом упућенијем на све
акционаре и позивом у званицијем нов-
инама црногорскијема, и то мјесец дана
пријед састанка. У том писму и огласу
има се означити дан, мјесто састанка и
дневни ред. Исто тако сазива се и ван-
редна скупштина, коју, осим управитеља
друштвеног, може захтјевати Надзорни
Одбор, или двије четине акционара кад
увиде да је потреба, и за то се писмено
на Управу обраћају.

Чл. 21.

Три дана пријед скупштине имају
акционари своје акције код Управе на
потврду положили, ако желе у скупштини
учествовати. Потврде о положијема акци-
јама, које се дају бесплатно, служе за
доказ права на гласање казујући уједно
колико гласова који акционар има.

Чл. 22.

Књ. Црногор. Влада има права, да
изапаже на сваку друштвену скупштину
свога повјереника како би тијем начинном
сједила за правилни развитак друштва.

Чл. 23.

Скупштина је законита кад се саставе
три дијела акционара.

Чл. 24.

Одауке скупштине важе и за све
одсутне акционаре као и за оне који нијесу
гласали.

Чл. 25.

Ванредна скупштина вијећа и ријеша
ва о предмету за који је сазивана.

Чл. 26.

Главна скупштина бира још у почетку
сједнице из своје средине председника,
перовођу и два члана, који ће сви заједно
потписати зависник скупштине.

Чл. 27.

У скупштини се ријешава већином
гласова; при једнакој подјели, претеже глас
председничков.

Чл. 28.

Прегледачи рачуна, које скупштина
бира, не могу бити ни чиновници друш-
твени ни чланови Надзорног Одбора, него
се бирају из осталијех присутнијех акци-
онара.

Чл. 29.

Годишњи извјештај друштвенога рада,
кад га потврди главна скупштина, издаје
се јавности заједно са билансом.

(Свршиће се.)

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 16 фебруара.

(Свечана задушница.) На Сре-
теније, као на дан смрти блаженопо-
чивне Књагинје Даринке, била је ар-
хијерејска служба, послје које слије-

дпо је свечани парастос, у присуству
Њиховијех Височанстава Књагинје Ми-
лене и Престолонаследника Књаза
Данила, Њиховијех Свјетлости Књаги-
њица Јелене и Ане и Књажевића
Мирка, државнијех великодостојника и
чиновништва, у потпуној парадн.

(Парастос.) У недјељу, послје
свете литургије, у манастирској цркви
био парастос блаженопочивнем дабро-
босанском Митрополиту Георгију Нико-
лајевићу. Одслужно га је Високопре-
освештени Митрополит г. Митрофан са
мјеснијем свештенством. Црква је била
пуна побожног народа.

(Милетићева седамдесетогодиш-
њица.) У суботу, 10 тек. м., поводом
седамдесетогодишњице дра Светозара
Милетића друштво Цетињске Чита-
нице имало је свечану сједницу, на
којој је говорио председник друштве-
ни, г. проф. Павле Поповић у славу
слављеника уз живо одобравање ода-
браше и многобројне публике. За тијем
је друштво једногласно изабрало Ми-
летића за свог почасног члана, и упра-
вило му сходну денену. Такођер је и
друштво „Горског Вијеша“ држало
свечан скуп. на ком је говорио г.
Нико Татар у славу Милетићеву, на
је друштво опремило телеграфске че-
ститке како слављенику тако друштлу
„Браству“, уписавши чет двојица
истога друштва.

Из Оциња нам пишу:

Вама је већ познато каква добротни-
ста чини ондјешњим сиромашнијем насе-
љеницима Н. В. г. Митрополит Хаџи Сава
Косановић; али немогу прегутати да ви не
саопштим како он ученике ондјешње школе
помаже. Он је ове зиме дао купити свакоме
сиромашноме љаву обућу и одјећу са огор-
тачем, и снабдио свакога са дотичнијем
књигама. Ко знаде, што значи дјечу тако
охрабрити и учинити, да мого похаћати
школу, тај ће знати оцајенити ово очинско
дјело г. Митрополита.

Из Велике нам пишу:

Јован Мијовић, бивши официр, храбри
јунак и скромни и племенит човјек
преминуо је 20 јануара у 57 години свога
примјернога и заслужног живота, и био је
сачувањем великијем саучешћем народа.
Како је он био циљан од своје власти,
види се и по томе, што је г. министар
ратни, Војвода Пламенац, тек је чуо за
његову смрт, наредно је г. војводи Лакићу,
да у име Његово пође на гроб покојников.
Лака му црна земља!

Пишу нам из Котора:

Са Савин-дан, у Доброти близу Ко-
тора, потогадишња шћерка Томаша Абра-
мовића, црногорског поданика, пала је у
море, гдје се нијаше удавити, да не занесе
туда срећа г. Милутина Шушића, који
храбро скочи у море, и спасе дјевојче, које
је већ било престало да дише. Овијем је
г. Милутин задужио цео Котор највећом
захвалности. Он је ондје трговац, а родом
је из Шибеника, али познатог већ покојног
шибеничког прота Шушића. Г. Шушић је
добрио за то захвалност од К. к. поморске
владе из Трајенца, а одбио је законом
одређену новчану награду. И зашто оваква
се дјела новцем не могу наградити. Нека
је великодушном г. Милутину част и хвала
међу браћом и дружином.

(Књаж. црног. поштанско-телеграфска
управа) разгласила је следећи распис пош-
тама у држави:

У писму чл. VII. Погодбе, закључе-
чене у Бечу, између ове управе и поштан-
ске управе Аустрије и Угарске од 10
априла 1895 г. о разјени поштанских
упутница са Аустријским поштама на Исток,
поменуће управе договорно ријешиле су:
да, од црви фебруара о. г. и. н. к. раширо
обичну упуштачку радњу и са Аустријским
поштама на Исток.

Служба обичних поштанских упушти-
ца, са поштама на Исток, вршиће ће по
одредбама међународне угодбе књига V, о
разјени поштанских упуштица, која је
закључена у Бечу 4 јула 1891 г. и дотич-
ног везаног правилника, а са ниже озна-
ченим изузетцима за заједничке односе
између Црне Горе и Аустријских пошта
на Исток или обратн.

I-во Такса, коју има да плати пош-
лаоц обичне поштанске упуштице утвр-
ђена је за сваку улажену упуштицу у
Црној Гори за пошту на Исток:
За 40 фран. 10 „ „ или 25 цент.

„ 100 „ 20 „ „ 50 „
„ 300 „ 40 „ „ 100 „
„ 500 „ 60 „ „ 150 „

2-го За потврђење о исплати таксе
де рауменст) наплаћиваће се такса од 10

новч. односно 25 цент. у корист пош-
дуће поште.

3-ће Поштанске упутнице, гласиће у
Франковној вредности у злату, и на основу
тога пошта је дужна:

а) При уплати упутнице, која гласи
за Аустријске поште на Исток, ако пони-
жаоц врши ово у фиоринима, да ове т. ј.
фиорине преобрати у франковну вредност.

б) При исплати упутнице, која је
дошла из источних пошта, пошта, односно
њен чиновник, дужан је да франковну вред-
ност, ако нема или ако се исплата не може
извршити у злату, преобрати у фиорине и
исплати у њима изврши;

в) Преобраћање новаца при уплати
или исплати има се вршити по курсу, који
издаје Министарство Финанције и који
буде тада важио за скупљање државних
прихода.*

4) Поштанске упутнице биће напи-
сане на француском језику. По, телеграф-
ске упутнице не могу се примати нити пак
отправљати за источне поште.

5) У случају промене мјеста преби-
вања примаоца упутница се враће пош-
дућој пошти натраг.

6) Измјена адресе код поштанских
упутница није дозвољена; а такође ни
отправљање експресних упутница.

7) Поштанске упутнице, пошто се
уложе у нарочите завоје — куверте, от-
прављање се преко Цетиња (није дозво-
љено да се отправљају преко пошта Бара
и Улица.)

8) За завојење ове службе употре-
бљени су исти дневници који служе за
завојење у саобраћају са Србијом, те тако
ће поште изводити, при закључку мјесе-
чних рачуна, и рачун за источне поште
понаособ.

9) Вршење ове службе, ради једно-
образности, водиће се по нов. календару,
а рачуни сласти управи, кад и рачуни по
унутрашњој радњи.

10) За упутнице на Исток примају
се златни новци, сребро и карте, по курсу
злата. При примању златних новца, треба
добро pazити да новци нијесу изазани,
да су здрави и да имају здраву звук; а
такође и сребрни новац. Новац у картама,
при примању, треба pazити да ли су кар-
те здраве, да нијесу измрљане или пред-
војене, или да нијесу фалсификат.

11) Свака пошта при промјени држав-
ног курса, овог дана кад престаје стари
важити, на по новом, дизао се или падало
злато, дужна је учинити списак златније
новаца примјених по староме курсу, спа-
коват их са списком и послат управи на
Цетиње првом аманетном поштом, же ће
се рјамити са другима новцима и
повратити пошти.

12) Аустријске поште на Исток које
су овлашћене да врше обичне поштанске
упутнице јесу:

Adrianople, Beyrouth, Caïpha, Candie,
Canea, Constantinople, Durazzo, Jaffa, Jani-
na, Jérusalem, Kérassonde, Metelie, Pré-
veza, Rethym, Rhodes, Salonique, Samsoni,
Santi-Quaranta, Tebesmé (Scio Chios), Smyr-
ne, Trebisonde, Valona, Cavalla, Dardanel-
les, Dédéagatch, Gallipoli, Ineboli, Lagos и
Vathy.

(Српска Књижевна Задруга у
Црној Гори.) У IV. коло Срп. Књиж.
Задруге уписане се код друштвеног
повјереника г. проф. Павла Поповића
на Цетињу, још и ова господа:

- За осниваче:
- 44. Г. Протој, Ј. Сундечић поч. секретар
Његовог Височанства Господара;
  - 45. г. Јово Мартиновић, Управитељ артиљ.;
  - 46. г. Лазар Перовић, проф.;
  - 47. г. Павло Поповић, проф.;
  - 48. г. Миња Радоњић, трг. с Андријевице;
- За улагаче:
- 34. г. Јагош Велимировић, секрет. артиљ.;
Управе;
  - 35. г. Вуко Лепетић, гимназист;
  - 36. г. Ристо Таминдић, трговац;
  - 37. г. Ристо Мишковић, терзај;
  - 38. г. Блажо Милановић, гимназист.

РАЗЛИЧИТО.

(† М. О. Микјешин.) У Петрограду
је 19 јануара о. г. изненада умро знаме-
нити руски сликар вајар М. О. Микјешин.
Михаил Осиповић Микјешин родно се у
седу Максимовици и смоленској губернији.
Рано је показивао дара за сликарство и
као 16-годишњи младић ступи 1854 у пе-
троградску академију вјештина, гдје је
врло лијепо успијевао и више пута је
одликован. 1854 године, по налогу Велике
Књазине Марије Николајевне, израдио је
шест слика из живота донских козака и
велику слику „Фелдгергер на Кавказу.“ За
слику „Гроф Тили у Магдебургу“ академски

* Примједба: 1 наполеон има 20 франака,
пола наполеона има 10 франака, кварат или златни
талијер има 5 франака, Лира Пиглешка има 25 фран-
ака, Лира Турска има 22 1/2 франака.

савет одликује га првом медаљом с пра-
вом, да може шест година пробавити у
иноземству на државни рачун. Али Микјешин
није употребио то право, јер 1859
би расписан стечај за споменик хиљадуго-
дишнице Русије. Михаил Осиповић је под-
нја такође нацрт и од 53 друга нацрта
буде његов на првом мјесту одобрен. Сад
је Микјешин морао замјенити кичицу с
длетом, у чему је умјетнику био много на-
руци М. И. Шредер. Споменик хиљадуго-
дишнице Русије, који су израдили други
вајари по Микјешиновој замисли, и који је
постављен у славном граду Новгороду,
прославио је Микјешина, прибавио му је
доживотну мировину и крст св. Владимира.
Од то доба је овај руски умјетник учес-
твовао у стечајевима за све знаменитије
споменике. Тако је он створио величан-
ствени споменик царице Катарине II. у
Петрограду, споменик дон Петра IV. у
Лисабону, за који је изабран за почасног
члана лисабонске академије лијених вјеш-
тина и добио орден Свистеља. Срби такође
треба с нијететом да се сјете овог
врсног руског умјетника, јер он је 1866
начинио споменик првом ослободитељу
Србије Карађорђу, а 1868, по налогу кнеза
Мизана Обреновића, начинио је два про-
екта за споменик кнеза Михаила, — један
споменик да се постави на мјесто убиства
кнежева у Топчидеру, а други на главном
тргу биоградском у спомен политичког
рада кнез-Михајлова. Оба та пројекта ерп-
ска влада је одобрила и тадање ерпско
учено друштво изабере Микјешина за по-
часног члана. 1869 постао је чланом руске
академије вјештина. Од даљих радова Мик-
јешинових споменућемо пројекте за спо-
менике „Побједама црноморске флоте“ и
„Матрозу Шевченку“ за град Николајев,
на споменике: адмирала Корњилеву, На-
химову и Истомину за Севастопољ, а нарочито
имозантни споменик славног хетмана
Богдана Хмельницког за град Кијев. Мик-
јешин је начинио нацрт и за споменик
цара Александра II, а у последњим годи-
нама радио је на пројекту за споменик
освајачу Сибирије, Јермаку Тимашеву за
град Новочеркасск.

ТЕЛЕГРАМИ „БЕЧКОГ КОР. БИРА.“

РИМ, 10 фебруара. — Влада је
одлучила да пише поткрјепљена војсци
у Африку.

ПАЗИЗ, 10 фебруара. — Сенат
је усвојио дневни ред, који протес-
тира противу владиног тумачења да
може владати без сената, са 184 гласа
против 60.

АТИНА, 11 фебруара. — Руски
адмирал Калогерас умро. У спроводу
му је била краљевска породица.

АТИНА, 12 фебруара. — Влада
је послала у Цариград преставку од-
носно немира на Крети.

ЦАРИГРАД, 12 фебруара. —
Порта је већ зготовила царски ферман
Књази бугарском односно Румелије
источне. У Адријанополу је уапшено
више особа због свезе са одбором мла-
дотурскијем.

ПЛИМУТ, 12 фебруара. — Па-
раброд са Џемсоновом војском стигао
је. Велико узбуђење. Полиција и вој-
ска чувају ред.

МЕНТОН, 13 фебруара. — Цар
Франц Јосиф присио је, срдечно до-
чекан царicom, на су отпущовали у
Канмартен.

ПАЗИЗ, 13 фебруара. — Камара
је усвојила са 502 против 29 гласова
кредит за крупнање руског Цара.

БИОГРАД, 13 фебруара. — Краљ
је одликовао генерала Комарова први-
јем степеном таковског реда.

РИМ, 13 фебруара. — По листо-
вима генерал Пелу замијениће Бар-
тијера у Африци.

СОФИЈА, 13 фебруара. Званично
је потврђено наименовање Годорова
за министра правде, Начевић трговине
и земљорадње, Стојилов спољашњих
посала.

МЕНТОН, 14 фебруара. — Руски
Царевић посјетио је Цара Франца
Јосифа, који му је одвратио посјету.

ЛОНДОН, 14 фебруара. — Џем-
сон и 15 официра предати су суду.
Одложена је расправа до 15 дана.
Оптужени су пуштани на слободу уз
кауцију од 2000 лира.

АТИНА, 14 фебруара. — На
Крети немири следеју. Гувернер је
јако оболео, и дао оставку, која је

примљена. Революционари одбор издао
је проглас, који препоруча смотреност.

ЦАРИГРАД, 14 фебруара. —
Целидов је предао Султану два ваза
од ашиса са својеручијем писмом
Царевијем.

АТИНА, 15 фебруара. У буџету
је предложено уопостављање легације
у Биограду, која је потребита за са-
дашње односе двеју држава.

МАСАВА, 15 фебруара. — Пук-
овник Стефани разбио је реbele (урође-
нике што су били у италијанској слу-
жби.) Остало је 60 мртвијех и стоти-
ну рањенијех, а италијанаца 9 мртви-
јех и 28 рањенијех.

ЛОНДОН, 15 фебруара. — Није
истина, што „Тајмс“ доноси о еваку-
ацији Египта.

БИОГРАД, 16 фебруара. — Умро
је генерал Лешњанин.

ЛОНДОН, 16 фебруара. — Кур-
зон категорички изјавио, да ниједна
влада није инглеској влади што пред-
лагала о евакуацији Египта.

ЛОНДОН, 16 феб. — „Тајмс“
доноси, да су у Цариграду Јермен-
ски агенти растурили револуционарне
позиве, али је полиција добила паред-
бу да се уздржава, да не учини грђа
утицак на становништво.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Приликом погребна мога незабрљеног
оца, односно свекра, стрица, ђеда и т. д.

АНДРИЈЕ РИСТОВА ПОПОВИЋА

који се преселио у вјечност у својој 74-ој
години, овим путем благодарим на уредном
саучешћу г. г. варошанима ријечким, Цекли-
њанима, Метеријанима и Цетињанима који
су извојели драгог нам покојника до вјечне
куће испратити.

Такође благодаримо г. попу Милу
Јовићевићу мјесном пароку, госпо. Павлу
Ровинском, г. Јову Дрену, г. г. учитељима
ријечким који су покојника с ђацима дивно
опојали и до вјечне куће отпратили.

Благодаримо свој оној господи, која
су нам телеграфично и писмено изјавили
саучешће, као: Г. г. протођакоу Филипу
Радичевићу, капетану Илији Поповићу, све-
штенику Крсту Поповићу, Нешу Поповићу,
Нику Ђ. Поповићу, Јовану и Нешу Стијо-
вићу, Саву Кусовцу и т. д.

Ријека, 10 фебруара 1896.

О ж а л о ш к е н и:

син Јово, снаха Марија, унуци: Ристо, Петар,
Душан, Анђа, синовици: Симо, синовица:
Јела Ј. Лумовића.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ.

„ПЈЕСНИК И ВИЛА“, тај дивни
пјеснички умотвор Књаза-Пјесника и
Господара Црногорског Николе I, који
је Кирилицом и латиницом оштампан,
може се добити још, и то:

Фино издање латиницом ком. по 70 н.
Кирилицом „ „ „ 70 н.
Простије „ „ „ 50 н.

Препродавци и Књижари до-
бијају процента 20%, и не плаћају
никакве поштарине.

Обратити се с поруџбином на
Управу Цетињске Читалице на Це-
тињу (Cettinje, Montenegro).

СРЕБНА ПРИЛИКА

Од 30 000 сребрака што их Срп-
ска Држ. Класна Лутрија издаје за
XI. коло 15.000, сребрака добијају зго-
дитке од дин. 150.000, 75.000, 50.000,
40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 10.000
и врло велики број мањих од 5000,
2500, 1000, 800, 700, 600, 500 и т. д.
Укупно преко три милиона ди-
нара подијелиће се на играче XI.
кола.

Срећа се не стиже ако се не
срете. Ко купује сребне Класне Лу-
трије тај иде срећи на сусрет. Улог
је незнатан а добит огромна. Сваки
треба да се користи овом јефтином
а сребном приликом, на да игра у
овој државној лутрији.

У V-тој класи прошлога кола
већина главних згодитака и знатан
број мањих пали су на сребне про-
дате из наше радње који су одма и
исплаћени.

Наша радња снабђевена је и за
ово XI. коло великим избором сребра-
ка за I. класу у свима подјелама и
разним бројевима и моли поштоване
играче да се за исте изводе из нас
обраћају.

Поручбине из Црне Горе и Срп-
ских покрајина извршујемо брзо и
тачно. Извјештаје о резултату сваког
вучења као и свако друго нужно
извјешће достављамо одмах нашим
поштованим играчима.

Пошто је свршено вучење I-ве
класе 4-тог Јануара ов. год., то сребне
за II-гу класу стају: цијела 48, поло-
вина 24, четвртина 12 и осмина 6 ди-
нара у сребру.

Вучење II. класе на дан 6.
Фебруара текуће године.

У Биограду, јануар 1896.

Кокановић и Васић

ОВЛАШЋЕНИ ПРОДАВЦИ СРЕБРАКА СРП.
ДРЖ. КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ
(10—10.)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Приликом болести и смрти наше нигда незаборављене супруге
и односно шћере, сестре, снахе и стрине

МАРИЈЕ ДРЕЧ

РОЂЕНЕ САЛАМБРОС

која се преставила на чисти понеђелник, 5 фебруара, у 27-ој години
свога живота.

Велико саучешће у нашој преголемој тузи пружио нам је
неутјенијема толике утјехе, да сматрамо својом светом дуж-
ности јавно изразити благодарност на толиком човјекољубљу
према нама.

Височанствена Владалућа Кућа својим милостивијем саучешћем
како у болијести наше Марије тако послје њене смрти тако нас
је кријепила саучешћем, да ћемо се до наше смрти молити Богу
за сваку срећу и напредак Њезин.

Њиховијем Високопрвосвештенствима Митрополитима госп.
Митрофану и Хади Сави; пријатељима: са Цетиња, из Оциња,
Подгорнице, Никшића и Скадра, који нам телеграфом и писемима
изјавише своје саучешће; покајницама с Вјелоша и Метериза, а
особито листом грађанству ријечкоме, пријатељима и Херцеговцима
са Цетиња, који испратили нашу милу покојницу до гробља код
цркве Св. Атанасије на Ободу (на чисту сриједу 7-ог фебруара) нека
је најтоплија наша благодарност.

Ријека, 10 фебруара 1896.

О ж а л о ш к е н и:

Супруг: Јово Дреч; родитељи: Др Атанасије и Христина Саламброс;
сестра: Ефталија Јерговић; свак: Филип Јерговић; снахе: Јефа удова пок.
Риста Дреча и Мара удова пок. Мића Дреча; ђеверичици: Саво, Тодор и
Јеремије Ристови Дречи; снаха: Софија Савова Дреч и сва остала родбина.